

definició de l'actitud final d'Unamuno: «En un principio, casi todo lo que hacia era asonantado; en los últimos meses de mi destierro fronterizo lo aconsonantaba, procurando enfurtir la frase, no perder la línea... y que ello saliera denso, pero fluido, pues el agua corriente pesa más que los témpanos de hielo y, además, salta las presas» (pàg. 362). A l'imperatiu de 'dens', propi de *Poestas*, afegeix el de 'fluid', i, com diu García Blanco, els dos termes estaven sempre en joc en la seva poètica.

A aquestes reflexions ens condueix l'admirable llibre de García Blanco, imprescindible d'aquí endavant per a tots els qui s'ocupin de la poesia dura i esquerra d'Unamuno. Aquesta poesia, ara per ara, desperta un interès creixent, i sembla que amb el decaïment del culte de la poesia pura la seva producció poètica haurà de pujar de prestigi i de fama. En els propis mots del poeta, «esta poética impureza, esta vena de pasión humana, de inquietud humana, de congoja humana, les dará, si es que algo les da, dureza y con ella duración a estas mis canciones, que no han de salvarse, si se salvan, del olvido, por sus primores puramente poéticos de lenguaje...» (pàg. 343). Com a vivent testimoni d'una dedicació poètica extraordinària, aquest estudi tan metòdic contribuirà molt a l'eventual revaloració de la poesia d'Unamuno. Cal esperar, a fi que la seva obra en vers sigui més difosa entre el gran públic, que no triguin a aparèixer els volums de les *Obras completas* d'Unamuno de l'editor Afrodisio Aguado dedicats a les seves poesies aspres i humanes.

Geoffrey RIBBANS.

R. ARAMON I SERRA: *Les edicions de textos catalans medievals*. Barcelona 1955. 76 S. («VII Congreso Internacional de Lingüística Románica», II: Actas y memorias.)

Angesichts des seltsamen Entwicklungsganges der katalanischen Sprache und ihres Schweigens auf literarischem Gebiet vom Ausgang des Mittelalters bis etwa 1840 heisst der Katalanist diese sachliche und nützliche Zusammenstellung von mittelalterlichen Textveröffentlichungen freudig willkommen. Sie bietet einen durchaus sicheren und kritischen Führer, Textproben und vielseitige Hinweise aus der Zeit von mehr als 100 Jahren und begreift auch bibliophile Ausgaben, Faksimiledrucke, historische, juristische und medizinische Texte mit ein.

Mit der Besinnung auf das Eigene, der *Renaixença*, setzte als Ausdruck einer glühenden Heimatliebe und eines neuerwachten Sprachgewissens eine fieberhafte Veröffentlichung von alten Texten ein, oft wahllos und unkritisch; manches Begonnene wurde nicht selten abgebrochen, anderes blieb blosse Planung. Wie sehr dabei die seinerzeit noch wenig fortgeschrittene philologische Forschung zu Fehlschreibungen und Fehlern Veranlassung gab, darf man bei namhaften Gelehrten wie Bofarull, Aguiló, Rubió i Lluch und Milà i Fontanals entschuldigen, nicht aber die Textverstümmelungen des letzteren.

Entscheidend für die Wissenschaftlichkeit der Veröffentlichungen des 20. Jahrhunderts waren die Gründung des Institut d'Estudis Catalans 1907 und die von ihm herausgegebenen «Anuaris». Eine Hauptschwierigkeit bot natürlich die Gestaltung der Transskription. Um das Interesse einer breiteren Leserschaft zu wecken und die Lektüre zu erleichtern, gingen die Herausgeber der Samm-

lung «Els Nostres Clàssics» ab 1924 daran, die Texte in moderner Rechtschreibung zu bieten mit erläuternden Einleitungen und Erklärungen veralteter Wörter. Jedoch ab Band XXVII kehrten sie in philologischer Treue zur ursprünglichen Rechtschreibung zurück.

Rein philologisch war das Ziel der ausserkatalanischen Gelehrten, die in zahlreichen Beiträgen ihr reges Interesse zeigten, besonders deutsche und französische. Übersetzungen aus dem Katalanischen und Mitarbeit katalanischer Gelehrter in ausländischen Zeitschriften und Festschriften werden von Aramon bedeutungsgemäss gewürdigt.

Obwohl noch keine festen Regeln für die Ausgabe altkatalanischer Texte bestehen, sind die heutzutage veröffentlichten durchaus brauchbar für philologische Studien. Schwierig bleibt weiterhin die Akzentsetzung und die Worttrennung.

Da nur ein Bruchteil der von Aramon zusammengetragenen Bausteine zur besseren Kenntnis des Altkatalanischen sich hier anführen lässt, schliesse ich mit dem Dank an den kritischen Bibliographen für die umfangreiche und umsichtige Vorarbeit.

Eva SEIFERT

BERNAT DESCLOT: *Crònica*. A cura de M. COLL I ALENTORN. Vols. I-V. Barcelona, Editorial Barcino, 1949-1951. 200 pàgs. ; 204 pàgs. ; 196 pàgs. + 1 mapa ; 236 pàgs. + 1 mapa ; 310 pàgs. (ENC, A, LXII, LXIII, LXIV, LXVI, LXIX-LXX.)

Quan coincideixen una obra important, un estudiós ben preparat i una editorial conscient i, m'atreveria a dir, *rectora*, els resultats atesos ultrapassen la fita del llibre anomenat d'*actualitat*. Resten inscrits a la llista dels instruments de treball de diverses generacions. Tal serà la sort d'aquesta edició.

Desitjava de subratllar-ne el mèrit, i a la vegada un escrúpol m'ha frenat massa temps : el de sentir-m'hi cobelligerant i massa alludit. Ja l'he vençut. L'obra de Miquel Coll i Alentorn és tan personal i filla d'una maduració tan lentament menada a terme, que ningú no pensarà que jo en faig l'elogi i la crítica per cap mena de feblesa. Ell i jo hem treballat molts anys, cada u pel seu costat, damunt les planes de la *Crònica* de Desclot. Jo, encara en la joventesa, vaig ambicionar de publicar-ne l'edició. Per encàrrec de la Fundació Vídua Romaguera, i sota el patrocini de l'Institut d'Estudis Catalans, la vaig començar, comptant amb la col·laboració de Ferran Soldevila per al comentari històric. Pel mes d'agost de 1928 en foren tirats els primers plecs. Massa lentament el treball anà fent camí, i l'any 1936 en tenia estampats noranta-cinc capítols (segons la numeració de l'edició Buchon), i en elaboració molt avançada, notes i variants fins al cap. 106. El text, el tenia pràcticament establert fins a la fi del llibre. S'esdevingué el gran col·lapse, i la vida plantejà d'altres exigències. Mentre jo tinc encallada encara la meua edició, Miquel Coll ens ha sabut donar la seva superant no solament les malícies dels temps, sinó altres inquietuds íntimes que són encara més difícils d'apaivagar. Sento orgull d'haver pogut conèixer durant tantys anys, a les aules, mai no estabilitzades materialment, dels Estudis Universitaris Catalans i a les sales de treball de les biblioteques, l'estímul d'un home de tremp tan alt i tan exemplar.